

VISOKO – GRAD PROBUĐENIH TAJNI

Prošle godine odlučila sam provesti godišnji odmor u Bosni. U Bosni? Da mi je to netko ranije rekao, sigurno bih pomislila da je to nemoguće. Na Zemlji ima, ionako, tako mnogo zanimljivih mjesta koja želim i planiram posjetiti. Ali, eto, magnetske silnice su se, lagano raspršene, usmjerile u pravcu Visokog. To je bio moj drugi posjet Visokom u 2006. godini. Kad sam tada automobilom došla pred Visoko, osijetila sam, ponovno, divljenje zbog pogleda na brdo Visočicu koje se nalazi iznad Visokog. Piramida. Kako ju je priroda prekrasno zaštitila! Od nas. I sačuvala. Za nas.

BOSANSKA DOLINA PIRAMIDA

U Visokom i okolici započelo je, u travnju 2006., arheološko iskopavanje kompleksa piramida, odnosno, građevina neke drevne, visokorazvijene civilizacije. Zvanično, zasad, ondje postoji pet piramida: piramida Sunca, piramida Mjeseca (naziv dobivaju zbog sličnosti s piramidama u Srednjoj i Južnoj Americi koje se pojavljuju u parovima – jedna veća i druga manja, i to s navedenim nazivima), piramida Zmaja, piramida Ljubavi i Hram Zemlje. Piramide se nalaze ispod slojeva zemlje, kamenja, ponegdje i drveća. Mnogo toga je vjerojatno uništeno i izmijenilo svoj prvobitni oblik uslijed vanjskog i unutrašnjeg pomicanja tla.

Gledajući golim okom, brda zaista odaju dojam piramida, pogotovo piramide Sunca i Mjeseca. Njihove strane se poklapaju sa stranama svijeta. Jedna od pretpostavki je da je čovjek te visokorazvijene civilizacije, vjerojatno, kad je gradio piramide, oblikovao već postojeća brda i ukonponirao ih u svoju arhitekturu. Po drugoj pretpostavci, te su piramide, kako je rasla razina vode zbog potopa doline krajem ledenog doba, nadograđivane u nekoliko generacija i to od izlivenog materijala.

Nedaleko od Visokog nalazi se selo Vratnica. Ondje je, također, započeto iskapanje na jednom brdu koje je s prilazne strane polukružnog oblika, a podsjeća na tumulus - grobnicu. Kad su se na vrhu brda pokušale odrediti strane svijeta, kompas je prestao funkcionirati.

Pored ovih građevina, također, su zanimljive i kamene kugle različitih veličina, koje se nalaze u Zavidovićima (Mečevići), Trnu (blizu Banja Luke), Teočaku, Ozanićima i još nekim drugim mjestima. Moguće je da su kugle kreirane u isto vrijeme kad i piramide u Bosanskoj dolini piramida, a slične su kamenim kuglama koje su pronađene u Kostariki i Meksiku.

Ova naša sadašnja, opipljiva priča iz Bosne koja se tek počela pisati podsjeća na priče o gradnji Silbury Hilla, Isle of Avalona i mnogih drugih umjetnih brda u Engleskoj. Priča koja graniči sa znanstvenom fantastikom i zato je toliko privlačna i potiče na odgonetanje: Tko su bili drevni stanovnici ove civilizacije u Bosni? Kada su počeli graditi ovaj kompleks građevina? Koju su tehnologiju koristili u gradnji? Zašto i kada je ta civilizacija nestala? Poklapa li se kompleks građevina s određenim sazvežđem? Zašto su korištene baš piramide u arhitekturi drevnih civilizacija? Sigurno je da piramide svojom strukturom djeluju na čovjeka, njegovu energetska razinu, a nesumnjiv je i njihov magnetizam kojim privlače i fasciniraju kroz ljudsku povijest.

LJUDI

... domaći

Ono što me ugodno iznenadilo, a to je vjerojatno ono što se inače veže uz dobrodušni bosanski mentalitet, je ona toplina i ljudskost na koju sam naišla kod pojedinih stanovnika Visokog i okolice. To je ono što smo mi izgubili u komunikaciji. Naime, radi se o odnosu prema strancu ili putniku namjerniku koji se nenadano pojavio. U par navrata kad bih

posjetila neku lokaciju gdje se vrši iskapanje, domaći ljudi su ponudili meni i mojim prijateljima da nam objasne i pokažu mjesta koja još nismo otkrili, a nakon toga su nas pozvali u svoju kuću i pogostili. Ovakve situacije gotovo da i ne mogu vezati uz naš, već podosta, otuđeni stil života.

Ondašnja djeca se, također, nude kao vodiči, a neka, kad ih se sluša kako se trude u objašnjavanju nimalo ne zaostaju za službenim vodičima. Upravo zahvaljujući djeci započelo je iskapanje na piramidi Mjeseca. Ona su imitirajući odrasle, iza svojih dvorišta, sama krenula raditi ono što su vidjela da rade odrasli na piramidi Sunca.

... volonteri

Ljudi dolaze iskapati piramide iz različitih motiva, ali svi zaista žele pomoći i zbilja se trude, iako neki od njih nikad nisu imali u rukama lopatu, špatlicu ili već neki drugi alat. Oduševljava promatrati kako rade s entuzijazmom. Simpatičan je bio jedan momak koji je rekao da ne smije reći ocu kako je ovdje kopao, jer kad je njegov otac radio kuću nije ništa ni taknuo.

Do mojeg dolaska u kolovozu, iskapanja su trajala tek četiri mjeseca, a već su počeli dolaziti ljudi iz raznih krajeva svijeta. Ondje sam upoznala volontere koji su došli iz Amerike, Engleske, Kanade, Poljske, Švedske... One iz Hrvatske sam poznavala otprije, jer se radilo o mojim prijateljima koji su već ranije došli. Upoznala sam i nekoliko studenata arheologije iz Kanade i Engleske, od kojih jedan momak živi samo pet minuta od Stonehengea, još jednog magneta za ljude iz cijelog svijeta.

... posjetitelji

U Visoko dolaze rijeke posjetitelja, bez obzira da li je sunce ili kiša. Ono što bode oči, a ponekad izazove i smiješak, je izbor cipela - od papučica, tenisica koje su upravo izašle iz trgovine pa do visokih štikli. Ovo je, ipak, priroda. I, tako je strmo. A, kad padne kiša, sklizanje je neizbježno...

MJESTO PROMJENE

Da li se ovdje zaista radi o mjestu koje će promijeniti ljudsku povijest, a samim time (što je još važnije) svijest o nama samima, svatko ima priliku provjeriti sam. Svatko je dobrodošao. I oni koji vjeruju u postojanje piramida, jer svojom pozitivnom energijom još više pridonose razotkrivanju tajni piramida. I oni koji ne vjeruju, kako bi svojim primjedbama korigirali i pridonijeli kvalitetnijem pristupu u radu oko iskopavanja te stvorili neku vrstu ravnoteže. I oni koji su ravnodušni, jer mogu naprosto uživati u ljepotama prirode, domaćim specijalitetima i ljubaznosti domaćih ljudi. A, također, i oni koji imaju važnijeg posla i jednostavno su se našli ondje slijedom okolnosti. Možda će ih visoke visine potaknuti da drugačije sagledaju svoj život i posao.

Naravno, izbor je na svakome pojedinačno.

Piramida doslovno znači: vatra u središtu. Nadam se da će ove piramide probuditi velik broj uspavanih iskrica unutar naših središta. Bosanska dolina piramida je stvarno mjesto gdje je moguće dotaknuti ostavštinu naših predaka i ona postaje mogućnost za svakog od nas individualno, da ostvarimo, konkretnom akcijom, ujedinjenje našeg fizičkog i duhovnog dijela - s potrebnom ljudskošću i neizostavnom hrabrošću da se usudimo.

Sučec Tatjana (Hrvatska)

